

Mieli oblatai bei postulantai,

Sveikiname jus su didžio džiaugsmo švente - mūsų Išganytojo Užgimimu! Linkime, kad mes visi išgyventume šį džiaugsmą kartu su Mergele Marija ir Jos sužadėtiniu šventuoju Juozapu, kad mes vis labiau švęstume šią per Kalėdas užgimusią krikščionišką liturgiją, kuri apjungia garbinimą su broliška meile kasdienybėje, kad „mūsų džiaugsmui nieko netrūktų“ (Jn 15,11)!

Su malda,

Paulina ir Agnė Paulėkav

Aistė ir Janis Jecabsonai

Dalinamės su jumis šiuo mąstymu, kuris yra paruoštas pagal tėvo Marie-Dominique Philippe, O.P., knygos „Marijos slėpinys. Marija - augimo krikščioniškame gyvenime modelis“ skyrių „Jėzaus pasirodymas. Kalėdų džiaugsmo slėpinys“. Tai nėra visiškai pažodinis vertimas, kai kas, nors ir labai nedaug, yra sutrumpinta. Šioje knygoje Marijos gyvenimas yra mąstomas kaip pavyzdys kiekvieno iš mūsų kelionei į šventumą. Visa, kas nutiko su mūsų Motina ir ką Ji darė yra svarbu ir mums kiekvienam asmeniškai. Ji mus moko, kaip turime ieškoti Dievo valios, kaip turime leisti meilei augti mumyse. Ji, kaip ir Betliejaus piemenėliams, mums rodo kūdikėlį Jėzų, kad mūsų širdys prisipildytų to dieviško džiaugsmo, kuriuo tryško Jos širdis tąakt, angelams giedant „Garbė Dievui aukštybėse...“

Devynis laukimo mėnesius Jėzus jau iš tiesų yra Marijoje ir Marijai, Jis yra jos kontempliatyviame gyvenime, jos širdyje. Jis yra paslėptas Marijoje. Per savo *fiat* ji gyvena šiuo paslėptuoju Žodžio, įsikūnijusio joje, artumu.

Sūnaus gimimo slėpiniu Marija įžengia į naują kontempliatyvaus gyvenimo bei Dievo tarnaitės gyvenimo tarpsnį. Dievas duoda save jai kaip mažutėlis kūdikis, visko tikėdamasis iš jos. Marija jau nebegali pasilikti pasyvi, leisdama Šventajai Dvasiai veikti joje, bet turi imtis motiniškų iniciatyvų.

Panašiu būdu Šventoji Dvasia veikia mumyse: gali praeiti ilgi laikotarpiai, per kuriuos Ji tiesiogiai darbuojasi mumyse reikalaujama iš mūsų tobulo paklusnumo Jos veikimui, ir staiga Ji gali paprašyti mūsų imtis visiškai naujų iniciatyvų, žinoma, neatleisdama mūsų nuo šio pamatinio paklusnumo bei priklausomybės. Taip nutinka, nes Dievas nori iš mūsų kai ko daugiau. Jis tikisi iš mūsų veiklios dovanos, išreikštos tam tikra laikysena ir gestais, per tam tikrus įsipareigojimus ir darbus, kurie kartais paprašo iš mūsų drąsos bei ryžtingumo.

Jėzaus gimimu krikščionių bedruomenė išgyvena savo pirmąjį tobulą išsiskleidimą. Paslėpto Jėzaus buvimo neužteko šio bendruomeninio šeimos gyvenimo pilnatvei; reikėjo, Jo *matomo* buvimo. Ir čia Kalėdų slėpinys atskleidžia mums labai aiškiai Dievo perskyrą žmonių atžvilgiu: kai

kurie atsisako Jį priimti. „Pas savuosius atėjo, o savieji jo nepriėmė“ (Jn 1,11). Tie, kurie neatsisako, yra nuvedami pas Jį nuostabiai maloningu būdu.

Žvelgiant šioje šviesoje, Kalėdos yra tobulo, dieviško džiaugsmo slėpinys. „Nebijokite, štai aš skelbiu jums didį džiaugsmą, kuris bus visai tautai“ (Lk 2, 10). Džiaugsmas reiškia mūsų gyvenimo išsiskleidimą bei šio išsiskleidimo suvokimą. Taigi, iš žmogiškos perspektyvos, gali būti įvairūs džiaugsmas, nes yra įvairūs būdai mūsų gyvenimui išsiskleisti. Bet iš visų šių džiaugsmų, draugystės džiaugsmas yra pats šviesiausias. Gerai žinome, kaip mūsų širdis nuliūsta, kai kenčiame išsiskyrimą su draugu. Ir priešingai, draugo artumas pripildo mus triumfuojančio džiaugsmo. Šis draugystės džiaugsmas geriausiai gali padėti mums suprasti dievišką Kalėdų džiaugsmą, nes meilės slėpinys yra draugystės su Dievu slėpinys, draugystės su trimis dieviškaisiais Asmenimis bei su Kristumi. Dieviškasis džiaugsmas – tai būtent šios draugystės išsiskleidimas, o taip pat ir tam tikra šios draugystės patirtis, tai yra, Dievo dovana mums bei mūsų dovana Dievui, vedančios į meilės artumą bei šio artumo išgyvenimą gyvu tikėjimu per Išminties dovaną. Kuo stipresnis bei intensyvesnis yra artumas ir kuo labiau juo gyvenama, tuo didesnis ir intensyvesnis yra džiaugsmas. Kalėdų slėpinys Marijai yra šis abipusės dovanos slėpinys: Dievas atiduoda save kaip mažutėlis Marijai, Jo motinai. Joks artumas negali būti intymesnis negu mažo kūdikio ir jo motinos, nes šie du asmenys yra taip arti ir taip tarpusavyje susiję. Joks artumas nėra toks intensyvus ir taip patiriamas, kaip tas, kuris būna gimstant, tą pirmąją pasirodymo akimirką. Tada šis artumas ypatingai spinduliuoja. Kalėdos – tai Dievas su Marija, Dievas Marijai. Tai iš tiesų yra didžio džiaugsmo slėpinys. Apreiškimo artumas nebuvo pilnas, nes žinojimo ir meilės, nors jie ir dieviški, neužtenka pilnam artumo išgyvenimui, ypač mums, kurie esame kūnuose. Mums reikia fizinio artumo, kuris būtų tarsi atspindys, gyvoji išraiška tos vienybės, kurią išgyvename žinojimu ir meile. Dar daugiau, tobulas artumas prašo iš asmenų abipusių veiksmų. Kalėdų slėpinyje Marija pirmą kartą yra veidas į veida su savo Mažutėliu, ji turi elgtis su Juo kaip motina, tai yra, kaip toji, kuri duoda Jam viską, kuri yra visiškai laisva su Juo, nes Jis tikisi iš jos visko ir visiškai nuo jos priklauso.

Pabandykime suprasti šį švelnumą, meilę ir pagarbą, kuriuos Marija įlieja į savo pirmą žvilgsnį į Jėzų, pirmąją glamonę, pirmąjį bučinį, pirmuosius motiniškus gestus. Ji „suvystė jį vystyklais“ (Lk 2, 7), kaip sako Raštas. Šiuos veiksmus, kuriuos kitos motinos atlieka instinktyviai, Marija atlieka vedama Šventosios Dvasios. Su skaisčia ir meilinga baime, visiškai atsidavusi Tėvo valiai ji glaudžia Vaikelį prie savo širdies, šildydama Tėvo vienatinį Sūnų. Taip, kaip Sūnus yra amžinai su Tėvu amžiname ir mylinčiame glėbyje, taip mažas Vaikelis Jėzus yra paslėptas Jo motinos rankų mylinčiam glėby šią Kalėdų naktį.

„Jiems tenai esant, prisiartino metas gimdyti, ir ji pagimdė savo pirmgimį sūnų, suvystė jį vystyklais ir paguldė ēdžiose, nes jiems nebuvo vietos užeigoje“ (Lk 2, 6-7). Jėzaus gimimo slėpinys įvyksta kelyje, toli nuo namų. Žmonės uždaro duris Marijos ir Juozapo neturtui. Atsisakydami priimti Juozapą ir Mariją, užsiėmę pasaulio reikalais, žmonės atsisako priimti Jėzų. „Pas savuosius atėjo, o savieji jo nepriėmė“ (Jn 1,11). Jam nėra vietos. Žmonės nenori Karaliaus vargšo nei Dievo, kurio galybė neatsiskleidžia išoriškai. Taigi, Jėzus gimsta žmonėms gyvulių oloje, žmonių atmestas, toli nuo jų reikalų, nuo pasaulio struktūrų, kurios trukdo jiems Jį priimti.

Savo išmintyje Dievas panaudoja šį žmonių atmetimą, kad dar pilniau atskleistų savo meilę ir parodytų savo šlovę dar didesniai spindesys. Jėzus gimsta tyloje ir nuostabioj miegančios gamtos vienuoj. Todėl viskas yra dar labiau skirta Marijai, viskas daug paprasčiau; nėra smalsių žiūrovų, nėra įsibrovėlių. Marija yra viena gaudama savo Sūnų, savo Dievą. Todėl ji iš karto gali būti Jam dėmesinga. Taip, Juozapas yra šalia, bet tai reikalinga, kad slėpinys būtų pridengtas, kad Tėvo paslaptis būtų rūpestingai saugojama.

Apreiškime Marija taip pat yra viena su Juo ir Jis joje, bet dar nėra įvykęs šis žmonių atmetimas, kai ji vienintelė sutinka Jį priimti.

Visa pajungta, kad pagilintų šią naujo artumo paslaptį bei Kalėdų nakties tylą, kad padarytų ją intymesnę ir labiau dievišką. Juozapo ir Marijos išorinis neturtas yra tarsi šios paslapties sargybinis. Jei jie būtų atėję kaip turtingi žmonės, kaip ponas su ponija, žmonės neabejotinai surastų jiems vietos dėl Marijos padėties. Ir tada šis slėpinys jau nebebūtų tokioje vienatvėje ir tyloje. Ji vyktų užkeigos bruzdesio apsupty ir tik dar labiau tą bruzdesį didintų. Ne, tai nėra būdas, kuriuo Dievas aplanko žemę. Priešingai, *neturtas turi paruošti kelią* ir atstumti šalin tuos, kurie ieško tik žemiškos valdžios, kurie mąsto tik apie žemišką gerbūvį. Neturtas atlieka savo gerą darbą, nepalikdamas nieko, tik Mariją ir Juozapą. Šioje vienuoje, kuri yra neturto mylimas ir priimamas vaisius, Jis ateina gyventi ir apreiškia save, kad save atiduotų.

Šioje tyloje ir džiaugsmo Marijos kontempliacija gali būti išpildyta tobulai. Gyvasis Dievo Žodis yra duotas Marijai per jos Vaikelį – Kūdikėlį, kuris nekalba. Dievo akinanti šviesa duodama per Mažutėlį, kurio akys užmerktos. Savo viltyje Marija gali remtis Dievo Galybe, kuri jai duodama pačiame jo, laukiančio visko iš jos, silpnume. Dėl šio mylinčio ir tylaus artumo Marija išgyvena naują kontempliacijos gelmę, kuri gimdo naują tylos ir vienatvės poreikį. Ši dieviška tyla ir vienatvė anaipol nesutrukdo Marijai būti tobula motina, visiškai dėmesinga savo tarnystei ir motiniškai atsakomybei. Marijos džiaugsmas, koks jis buvo Kalėdų naktį, yra gyvas atspindys Tėvo džiaugsmo regint Sūnų. Išties, Kalėdos yra viso Šventosios Šeimos slėpinio pradžia. Tai mums apreiškia, kad dieviškasis gyvenimas turi šeimos aspektą, ir šis apreiškimas veda per mūsų žmogiškumą į pilną Švenčiausiosios Trejybės slėpinį.

Taigi, Marijos mergeliškoji krikščioniška kontempliacija vyksta bendruomeniniame šeimos gyvenime, kuris, būdamas pilnai dieviškas, ypatingai neturtingas, iš tiesų išlieka vienuoje tik su Dievu. Štai kodėl Marijos veiksmai, nukreipti į Sūnų, turi liturginę reikšmę. *Šis matomas Jėzaus artumas pagimdo visą krikščioniškos liturgijos gyvenimą, kuris, kad būtų pilnai išpildytas, reikalauja tobulo bendruomeninio gyvenimo.* Kalėdų slėpinys mums parodo, kas būdinga krikščioniškajai liturgijai: tai iš krikščioniškos meilės kylantis religinių dorybių praktikavimas vadovaujant Šventajai Dvasiai per Pamaldumo dovaną. *Magnificat* užbaigia Senąjį Testamentą ir atveria Naująjį; tai Naujosios Sandoros aušra. Per Kalėdas „Saulė“ užteka. Jis yra ir jau spinduliuoja. Būtent Kalėdos padeda suprasti, kas yra krikščioniška liturgija.

Senosios Sandoros liturgijoje garbinimo ir šlovinimo vietos buvo aukštumos dykvietėse, vėliau Jahvės palapinė kelionėje per dykumą ir galiausiai didinga Jeruzalės šventykla. Šios iškilios vietos, palapinė bei šventykla reikalavo dar didingesnės, iškilmingesnės už vietą liturgijos. Krikščioniškoji liturgija, kuri daugiau nebėra laukimo liturgija, simboliškai atskleidžianti tikrovę, kuri turi įvykti, yra žymiai paprastesnė, realistiškesnė. Ji vyksta šalia Jėzaus Prakartėlės. Dievas neateina į tuos prabangius statinius, kuriuos žmonės Jam numatė. Jis gimsta ne Jeruzalės šventykloje, bet Judėjos Betliejuje, o pirmiesiems krikščioniškosios liturgijos garbinimo ir šlovinimo gestams pasirenka ėdžias. Visa šiek tiek šaltoka šventyklos didybė yra iškeičiama į Marijos labai paprastus ir mylinčius motiniškus gestus. Maldingumo dovana yra pilnai naudojama ir vidujai perkeičia patį religinės dorybės praktikavimo veiksmą. Tuo būdu liturgija įgauna šeimos atspalvį, jokių būdu nemenkinantį pagarbos Dievo didybei, tačiau suteikiantį naujų intymumo, paprastumo ir švelnumo bruožų.

Būdama dieviška, ši šeimiškumo savybė pavydžiai neuždaro šios liturgijos vien tik sau: tai liudija angelų pakviestų piemenėlių atvykimas. Jei Marijos kontempliacija ir džiaugsmas būtų mažiau dieviški, jei jos vienybė su Jėzumi būtų buvusi labiau žmogiška, ji nebūtų leidusi piemenėliams Jį pasveikinti. Ji būtų paprašiusi Juozapo paaiškinti, kad jiems nederėtų nakčia trukdyti jaunos moters, kuri ką tik pagimdė. Būdama nuolanki Šventajai Dvasiai, ji elgiasi kitaip; ji leidžia šiems svetimiesiems prisiartinti ir kontemliuoti jos Naujagimį. Ji atlieka jiems šį nuostabų broliškos meilės gestą, duodama jiems savo brangiausią turta, kad jos džiaugsmo pilnatvė galėtų įeiti į jų širdis. Ji yra piemenėlių džiaugsmo šaltinis, nes ji rodo jiems Išganytoją, leisdama jiems

gyventi Jo artumu. Šie vargšai nesutrikdo jos kontempliatyvos tylos ir nedelsiant ištraukia į šią krikščionišką liturgiją. „Išvydę jie apsakė, kas jiems buvo pranešta apie šitą kūdikį“ (Lk 2, 17). Taigi, jie pašlovino Jį taip pat, kaip ir angelai. Jie kito šlovinimo savyje neturi, jie yra pernelyg neturtingi. Taigi, per piemenėlius krikščioniškoji liturgija tampa tiesioginiu ir tikslu angelų liturgijos tęsiniu: „Garbė Dievui aukštybėse, o žemėje ramybė jo mylimiems žmonėms!“ (Lk 2, 14) tampa šlovinimų „vargšų“, kurie pirmieji išgirsta Evangeliją ir kurie visko tikisi iš Dievo gerumo.

Piemenėliai ne tik nesutrikdo Marijos džiaugsmo bei tylios kontempliacijos, bet atneša jai naują džiaugsmą bei ramybę. Argi ji nėra viena iš „Jo mylimų žmonių“? Marija, nepalaikiusi šių žmonių išibrovėliais ir neatmetusi jų, yra apdovanota už savo maloningą gerumą jų atžvilgiu. Nes piemenėliai pasako jai ne tik apie angelų šlovinimą, bet ir apie Naujagimį: „Šiandien Dovydo mieste jums gimė Išganytojas. Jis yra Viešpats Mesijas. Ir štai jums ženklas: rasite kūdikį, suvystytą vystyklais ir paguldytą ēdžiose“ (Lk 2, 11-12). Ir „Marija dėmėjosi visus šiuos dalykus ir svarstė juos savo širdyje“ (Lk 2, 19). Angelų žodžiai patvirtina tai, ką per apreiškimą ji išgirdo iš angelo Gabriėliaus: Jis yra Išganytojas. Šie žodžiai patvirtina ne tik jos tikėjimą angelo žinia, bet taip pat ir jos motinišką švelnų ir meilingą rūpestį savo Sūnumi. Angelas, įkvėptas Šventosios Dvasios, panaudoja Marijos pirmuosius meilės Jėzui gestus kaip „ženklą“, iš kurio piemenėliai Jį atpažįsta. Jos mergeliškai širdžiai, kuri su tyru virpesiu atliko šiuos švelnumo gestus Dievui šie Dievo pasiuntinio žodžiai turėjo būti ypatingai palaikantys bei šildantys. Angelas Gabriėlius galėjo ateiti ir jai išsamiai paaiškinti, kaip ji turėtų elgtis per Kalėdas. Tačiau Dievui patiko palikti ją tikėjimo tamsoje, Jis norėjo, kad šioje tamsoje jos meilė, išlikdama visiškai paklusni Švantajai Dvasiai, atliktų šiuos motiniškus veiksmus Dievui.

Apreiškimas yra krikščioniškosios kontempliacijos pradžia, tuo tarpu per Kalėdas Šventoji Dvasia veikia labai vidujai, kad Marijos atsidavimas būtų dar intensyvesnis. Šv. Luko Evangelija aiškiai atskleidžia, kaip kontempliatyvi tyła augo Marijoje: ji atsako angelui *fiat*; ji atsako Elzbietai *Magnificat*; ji atsako piemenėliams rūpestingai saugodama visus jų žodžius, laikydama juos savo širdyje kaip paslaptį.

Šis matomas ženklas, šis jos gestų teisingumo patvirtinimas, gautas per piemenėlius yra iš pertekliaus, Marijai jis nėra būtinas. Bet jis suteikia jai naują džiaugsmą – didesnę tikrumą dėl savo, kaip motiniškosios Dievo tarnaitės, veiksmų. Ji turi būti Mergelė, visa nukreipta į Dievą ir Jam pasišventusi; ji turi būti Motina, visiškai nukreipta į Sūnų. Šie du aspektai yra viena meilėje. Jos mergeliškasis pasišventimas bei broliška meilė apima jos sielą žymiai giliau šią Kalėdų naktį. Iš jos atimta bet kokia žmogiška pagalba, išskyrus Juozapo. Žmonės nesuteikė jai pastogės, neatėjo į pagalbą. Aplink ją telkiasi vienatvės dykuma. Ji turi save visiškai apleisti atsiduodama visagalei Tėvo malonei, kad gautų pagalbą sau ir Kūdikiumi tik iš jos dangiškojo Tėvo ir iš Jo atstovo, Juozapo. Jei tik mes patys turime atsiduoti Dievo malonei, tai yra niekai, tačiau mums iš tiesų prireikia dieviško savęs apleidimo pertekliaus, kai reikia atsiduoti su kūdikiu, kuris yra visas mūsų gyvenimas. Ši besilaukianti motina turi visiškai apleisti save, didžiausiame neturte, atsiduodama vien Tėvo malonei, ir tuo pačiu metu privalo pilnai pasitikėti Juozapu su labai paprasta broliška meile, žinodama, kad gali juo pasikliauti. Tas Jėzus, kurio ji laukia, yra laukiamas Juozapo dar labiau, negu būtų jo paties sūnus, nes viskas, kas yra Marijos, yra ir jo; Marija tai žino. *Išties, koks didis yra broliškos meilės subtilumas – ji pašalina bet kokius pavydo pėdsakus iš tarpo tų, kurie myli vienas kitą dėl Dievo.*

Angelai, gerbdami Marijos tylą, skelbia „Garbė Dievui“ jos vardu. Tai yra *Magnificat* Motinos, kuri per savo motiniškus gestus garbina Dievą tyloje, šitaip prašydama angelus giedoti vietoj jos.

Kalėdos yra pabaiga ir kartu pradžia. Iki Kalėdų Marija neša ir slepia Jėzų savyje. Per Kalėdas ji tampa taja, kuri diena iš dienos vis labiau Jį seka. Seka kovose, per nemeilės ir atmetimo dykumą, vis labiau Juo pasitikėdama.